

ARCHIVALISCHE BRONNEN
VOOR DE GESCHIEDENIS VAN HET NEDERLANDSE
PROTESTANTISME IN DE NEGENTIENDE EEUW.

Bij archivalische bronnen voor de bestudering van de Nederlandse Kerkgeschiedenis van de negentiende eeuw zou men allereerst aan de officiële kerkelijke archieven kunnen denken en dan in het bijzonder aan die van de plaatselijke colleges. De archieven van de kerkeraden en eventueel die van de diakonieën en kerkvoogdijen (of beheerscommissies) moeten toch wel gegevens bevatten waardoor men zich een beeld kan vormen van het kerkelijk leven in vroegere jaren. Toch moet men zich daarvan geen overdreven voorstelling maken. Kerkeradsnotulen zijn voor een belangrijk deel gevuld met organisatorische zaken zoals verkiezingen en het beheer over de diakoniegoederen, al brengt de wijze waarop de opbrengst hiervan wordt besteed de zorg voor de armen en misdeelden in het vizier. Om over meer geestelijke zaken en geloofskwesties te lezen te krijgen moet men veelal vele bladzijden doorlezen.

Archiefonderzoek vraagt tijd en geduld ! Behalve de notulenboeken bevatten de archieven nog ander materiaal. Wie een aantal inventarissen doorbladert, bv. die in de bij onderstaande litteratuuropgave genoemde serie zijn verschenen, komt onderwerpen van velerlei aard tegen. Indices wijzen de weg in welke archieven over een bepaald onderwerp (bv. Avondmaal, collatierrecht, orgelbouw) stukken te vinden zijn. Omdat als regel elke activiteit van de kerkeraad naar sporen heeft nagelaten in de notulenboeken en van diakonie en kerkvoogdij in de rekeningenboeken, moet men natuurlijk ook al zulke boeken van algemene aard raadplegen.